

Informacja o wynikach Ankiety Oceny Zajęć Dydaktycznych dla roku akademickiego 2022/2023

W roku akademickim 2022/2023 przeprowadzono kolejne dwie edycje badania opinii studentów za pomocą Ankiety Oceny Zajęć Dydaktycznych (dla zajęć prowadzonych w semestrze zimowym oraz letnim). Badanie miało na celu poznanie opinii studentów UMCS o zajęciach dydaktycznych, co pozwoli na identyfikację słabych i mocnych stron procesu kształcenia oraz wskazanie kierunku podejmowania ewentualnych działań naprawczych.

Badania ankietowe były anonimowe i zostały zrealizowane przez Biuro ds. Analiz Jakości Kształcenia drogą elektroniczną, za pośrednictwem Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów (USOS) w terminach: od 26 stycznia do 26 lutego 2023 r. dla semestru zimowego oraz od 12 czerwca do 16 lipca 2023 r. dla semestru letniego. Objęły wszystkie zajęcia dydaktyczne przewidziane planem studiów I, II i III stopnia oraz szkoły doktorskiej, w tym również zajęcia prowadzone w języku angielskim.

Wyniki Ankiety Oceny Zajęć Dydaktycznych

Ankieta zawierała pytania pozwalające ocenić sposób realizacji efektów uczenia się podczas zajęć, terminowość ich przeprowadzania, dostępność prowadzących podczas dyżurów dydaktycznych, jakość relacji nauczyciel akademicki-student oraz atmosferę na zajęciach.

Kwestionariusz składał się z 11 pytań zadanych w formie stwierdzeń, wypełnianych osobno dla każdego przedmiotu realizowanego w ocenianym semestrze. W przypadku dziesięciu pytań, respondenci byli poproszeni o ustosunkowanie się do twierdzeń za pomocą skali ocen od 1 do 6, gdzie 1 oznaczało ocenę najniższą a 6 ocenę najwyższą. Natomiast pytanie nr 11, nie miało charakteru oceny, lecz było pytaniem o informację na temat zajęć przeprowadzonych w wymiarze godzinowym zgodnym z programem studiów. Twierdzenia przedstawione uczestnikom ankiety były następujące:

1. Prowadzący/a prezentował/a treści w sposób komunikatywny i zrozumiały.
2. Sposób prowadzenia zajęć stwarzał warunki do aktywności i zaangażowania.
3. Materiały dydaktyczne były pomocne do wykonywania zadań w trakcie zajęć, w utrwaleniu wiedzy i przygotowaniu się do zaliczenia/egzaminu.
4. Zajęcia z ocenianego przedmiotu wzbogaciły moją wiedzę i umiejętności.
5. Kryteria oceny pracy i aktywności studenta podczas zajęć były jasno określone.

6. Wymagania dotyczące zaliczenia końcowego zajęć były określone i przestrzegane.
7. Prowadzący/a umożliwiał/a różnorodne formy kontaktu i konsultacji z uczestnikami (konsultacje stacjonarne, forum, czat, rozmowa wideo, e-mail itp.).
8. Prowadzący/a traktował/a studentów w sposób kulturalny i przyjazny.
9. Jestem zadowolony/a z tego, że uczestniczyłem w tych zajęciach.
10. Chciałbym/chciałabym mieć ponownie zajęcia z tym/tą prowadzącym/ prowadzącą.
11. Zajęcia zostały przeprowadzone w wymiarze godzinowym zgodnym z programem studiów. W Przypadku tego pytania możliwy był wybór następujących odpowiedzi: zajęcia w ogóle się nie odbywały; w mniej niż jednej czwartej; w jednej czwartej; w jednej drugiej; w trzech czwartych oraz w całości.

Udostępnienie ankiety w języku angielskim umożliwiło ocenę zajęć przez studentów anglojęzycznych specjalności na kierunku Biologia (*Medical Biology, Molecular Biology*) oraz studentów uczestniczących w zajęciach w ramach programu Erasmus+. W ankietach za rok akademicki 2022/2023 można zaobserwować znaczący wzrost liczby ocenianych przez nich zajęć. Informacja zwrotna, jaką mamy dzięki tej grupie ankiet bardzo istotna ze względu na rosnącą liczbę studentów anglojęzycznych oraz uruchamianie kolejnych nowych specjalności w tym języku na kierunku Biologia. Dlatego podczas analizy wyników ankiet szczególną uwagę poświęcono ocenie zajęć anglojęzycznych. Ponadto, po raz drugi, przeprowadzono dodatkowy przegląd wyników ocen zajęć prowadzonych podczas realizacji nowego programu dla kierunku Biotechnologia (studia I stopnia).

Istotną częścią ankiety są komentarze pozwalające studentom uzasadnić wystawione oceny oraz podać dodatkowe informacje i spostrzeżenia dotyczące odbytych zajęć. Wiele z tych komentarzy ma charakter personalny. Z tego powodu, jeśli będzie to konieczne, ich treść zostanie przeanalizowana z poszczególnymi nauczycielami akademickimi podczas indywidualnych spotkań. Należy podkreślić, że indywidualne komentarze respondentów są bardzo ważne. Ich znaczenie jest szczególnie istotne w dwu przeciwstawnych sytuacjach. Komentarze pozytywne, które zdecydowanie przeważają, są kluczowym narzędziem wskazującym, że praca i zaangażowanie nauczyciela akademickiego są dostrzegane i bardzo dobrze odbierane przez studentów. Komentarze krytyczne stanowią najczęściej merytoryczne wyjaśnienie niskich ocen uzyskanych przez nauczyciela akademickiego i są cennymi wskazówkami, co należy zmienić w przygotowaniu zajęć od strony merytorycznej oraz, co jest równie istotne, w relacjach nauczyciel-student. Niektóre z pozytywnych oraz negatywnych komentarzy zawierają również informacje o wrażeniach i odczuciach studentów po zajęciach oraz niosą informacje dotyczące jakości kontaktów pomiędzy uczestnikami zajęć.

Udział studentów w ankiecie

Udział studentów z Wydziału Biologii i Biotechnologii w badaniach ankietowych nie był wysoki, obniżył się w porównaniu z rokiem poprzednim. W semestrze zimowym frekwencja wynosiła 35,4%, w badaniu wzięło udział 171 respondentów (przy średniej 40,9% dla UMCS), w semestrze letnim 27%, 124 respondentów (średnia dla UMCS – 27%). Warto, w porozumieniu z opiekunami poszczególnych lat oraz Samorządem Studentów WBiB, zadbać, żeby frekwencja w kolejnym roku była wyższa, co umożliwi uzyskanie bardziej reprezentatywnych wyników.

Dziękujemy wszystkim Studentom WBiB, którzy wzięli w badaniach ankietowych, co świadczy o ich zaangażowaniu w procesy doskonalenia jakości kształcenia oraz o wysokim stopniu identyfikacji Studentów z Wydziałem. Jednocześnie zwracamy się z prośbą do Prowadzących zajęcia oraz Samorządu Studentów o mobilizowanie uczestników zajęć dydaktycznych do dzielenia się opiniami za pomocą kolejnych ankiet. Stanowią one dla nas bezcenne źródło informacji o dobrych praktykach w zakresie jakości kształcenia oraz o obszarach wymagających naszej uwagi i troski. Wszystkie komentarze oraz oceny traktujemy bardzo poważnie i analizujemy je wnikliwie.

Wyniki ankiety

Według raportów przygotowanych przez Biuro ds. Analiz Jakości Kształcenia UMCS, zawierających zestawienie ogólnych ocen zajęć dla Uniwersytetu oraz oceny poszczególnych Wydziałów wynika, że zajęcia dydaktyczne, prowadzone przez pracowników i doktorantów Wydziału Biologii i Biotechnologii, w semestrze zimowym roku akademickiego 2022/2023 ocenione zostały na 5,49 (średnia ocena UMCS 5,48), a w semestrze letnim na 5,70, i była to najwyższa ocena wśród wszystkich Wydziałów Uniwersytetu (średnia ocena UMCS 5,53). Wysokie oceny oznaczają, że studenci i doktoranci bardzo dobrze postrzegają zajęcia, w których uczestniczą.

Podobnie jak w zeszłym roku akademickim, szczególnie wysoko zostały ocenione zajęcia odbywające się w bardzo niewielkich grupach, mające charakter indywidualny (zajęcia prowadzone w Szkole Doktorskiej Nauk Ścisłych i Przyrodniczych oraz seminaria, pracownie specjalizacyjne i magisterskie). Ich oceny to 6.0 lub bliskie tej wartości. Jest to potwierdzenie faktu, że mocną stroną procesu dydaktycznego naszego Wydziału jest umiejętność skutecznego włączania studentów oraz doktorantów w proces badawczy oraz pokazuje wysoką efektywność zajęć prowadzonych w formacie „mistrz-uczeń”.

Średnie oceny uzyskane w poszczególnych kryteriach przedstawia poniższa tabela:

Twierdzenia poddane ocenie studentów	Ocena	
	Semestr zimowy	Semestr letni
Prowadzący/a prezentował/a treści w sposób komunikatywny i rozumiały	5,42	5,63
Sposób prowadzenia zajęć stwarzał warunki do aktywności i zaangażowania.	5,34	5,6
Materiały dydaktyczne były pomocne do wykonywania zadań w trakcie zajęć, w utrwaleniu wiedzy i przygotowaniu się do zaliczenia/egzaminu.	5,36	5,58
Zajęcia z ocenianego przedmiotu wzbogaciły moją wiedzę i umiejętności.	5,32	5,61
Kryteria oceny pracy i aktywności studenta podczas zajęć były jasno określone.	5,49	5,69
Wymagania dotyczące zaliczenia końcowego zajęć były określone i przestrzegane.	5,54	5,73
Prowadzący/a umożliwiał/a różnorodne formy kontaktu i konsultacji z uczestnikami (konsultacje stacjonarne, forum, czat, rozmowa wideo, e-mail itp.).	5,53	5,72
Prowadzący/a traktował/a studentów w sposób kulturalny i przyjazny.	5,64	5,76
Jestem zadowolony/a z tego, że uczestniczyłem w tych zajęciach.	5,29	5,56
Chciałbym/chciałabym mieć ponownie zajęcia z tym/tą prowadzącym/prowadzącą.	5,26	5,50

Wszystkie aspekty pracy nauczycieli akademickich Wydziału Biologii i Biotechnologii zostały ocenione wysoko. Nie ma więc obszarów, które wymagałyby większej niż inne uwagi ze strony Władz Wydziału oraz Kierowników Katedr. Oceny uzyskane w semestrze zimowym oraz letnim są zbliżone do siebie, co świadczy o stałości jakości prowadzonych zajęć.

Bardzo ważnym aspektem analizowanych AOZ jest duża liczba odpowiedzi dotyczących przedmiotów ocenionych przez studentów anglojęzycznych, jednak, ze względu na niewielką liczbę osób w poszczególnych rocznikach, każdy z kursów był oceniany przez 1-3 osoby. Łącznie oceniono 17 kursów w semestrze zimowym (w większości ocenione na 6.0, nie było ocen niższych niż 5,5) oraz 23 kursy w semestrze letnim (zdecydowana większość ocen to 6.0). Stosunkowo niski udział uczestników tych zajęć w ankiecie rekompensują rzeczowe komentarze i uzasadnienia ocen. Ocena zajęć przez tę grupę studentów jest bardzo ważna ze względu na wysoką wagę przywiązywaną na Wydziale do procesu umiędzynarodowienia.

Łączne zestawienie ocen otrzymywanych przez nauczycieli akademickich przedstawia poniższa tabela:

Średnia ocena	Semestr zimowy (N =110)		Semestr letni (N =98)	
	Liczba pracowników	Procent	Liczba pracowników	Procent
Mniej niż 3,0	0	0	0	0
3,0 do 4,0	3	3	0	0
4,01 do 5,0	11	10	6	6
Powyżej 5,0	96	87	92	94

Powyższe zestawienie oraz analiza statystyczna wyników pokazują, że zdecydowana większość pracowników jest oceniana przez studentów bardzo dobrze. W przypadku trzech pracowników, ze względu na niskie oceny oraz rzeczowe komentarze studentów, zostaną podjęte działania w formie wspierającej rozmowy.

Semestr zimowy

W Ankiecie oceniono 110 nauczycieli akademickich. Średnia uzyskanych ocen wyniosła 5,52, mediana 5,68 (co oznacza, że 50% pracowników uzyskało oceny wyższe niż mediana). Zakres uzyskanych średnich ocen to wartości od 3,04 do 6,0.

Zajęcia realizowane w ramach nowego programu dla kierunku Biotechnologia (studia I stopnia)

Studenci ocenili 12 kursów oferowanych im w zimowym semestrze. Wszystkie zajęcia uzyskały oceny przewyższające 5,5, zarówno z wykładów, jak i towarzyszących im laboratoriów i konwersatoriów. Ponownie wysoko został oceniony przedmiot kluczowy dla studentów rozpoczynających studia na tym kierunku, czyli „Wstęp do biotechnologii”. Przedmiot jest współprowadzony przez 12 wykładowców, prezentujących różne aspekty biotechnologii w nawiązaniu do badań prowadzonych na Wydziale Biologii i Biotechnologii. Wszyscy wykładowcy uzyskali oceny przewyższające 5,5. Oceny studentów potwierdziły ponownie konieczność wprowadzenia tego przedmiotu do programu studiów.

Semestr letni

W Ankiecie oceniono 98 nauczycieli akademickich. Średnia uzyskanych ocen wyniosła 5,76, mediana 5,79. Zakres uzyskanych średnich ocen to 4,64 do 6,0.

Zajęcia realizowane w ramach nowego programu dla kierunku Biotechnologia (studia I stopnia)

Studenci ocenili 23 kursy oferowane w letnim semestrze (pierwszy i drugi rok studiów). Zakres ocen mieścił się w granicach od 3,91/3,93 (jeden kurs odpowiednio ocena laboratorium i wykładu) do 6.0 (zdecydowana większość kursów). Wskazuje to na bardzo dobre przyjęcie przez studentów nowej, zmienionej oferty dydaktycznej.

Komentarze studentów

Ocenie punktowej w wielu miejscach towarzyszyły komentarze studentów. Zdecydowana większość komentarzy była pozytywna, bardzo rzeczowa i stanowiły one cenne uzupełnienie ocen punktowych. Pojedyncze komentarze krytyczne koncentrowały się w tym roku przede wszystkim na jakości materiałów dydaktycznych oraz zbyt lakonicznym sposobie formułowania wymagań dotyczących zaliczeń częściowych oraz końcowych. Ten drugi problem był zgłaszany znacznie rzadziej niż w poprzednich latach. Przygotowane w ubiegłym roku zalecenia (umieszczanie precyzyjnych informacji o warunkach uzyskania zaliczenia w sylabusach przedmiotów oraz zapoznanie studentów z treścią sylabusów na pierwszych zajęciach; konsekwentne trzymanie się ustaleń ze studentami poczynionych na pierwszych zajęciach, udokumentowanych w postaci zapisów w sylabusach) okazały się skutecznym sposobem ograniczenia liczby zgłaszanych uwag w tym obszarze w roku 2022/2023.

Ważną informacją wynikającą z komentarzy studentów były bardzo wysokie oceny oraz towarzyszące im uzasadnienia dotyczące pracy najmłodszych pracowników prowadzących zajęcia (ze kilkuletnim stażem pracy). Potwierdza to, że podjęto dobre decyzje podczas procesu zatrudniania młodych pracowników w ostatnich latach. Przykłady takich komentarzy:

- „Młody i energiczny. Wiadomości przekazuje z dużym zaangażowaniem (...)”
- „Zajęcia prowadzone były z pasją i na wysokim poziomie”
- „Super zajęcia! Profesjonalnie i ciekawie prowadzone”
- „Zajęcia prowadzone na wysokim poziomie”
- „Dr is one of best lab. lecturer I have worked with. She is kind and at the same time rigorous. It is privilege to have encounter her”.

Podsumowanie oraz przyszłe działania

Władze Wydziału składają serdeczne podziękowania Studentom za czas poświęcony na wypełnienie Ankiety oraz cenne uwagi, które pomogą w podnoszeniu jakości kształcenia na Wydziale Biologii i Biotechnologii UMCS

Dziękujemy również wszystkim Pracownikom za ogromną pracę włożoną w przygotowanie oraz przeprowadzenie zajęć dydaktycznych na bardzo wysokim poziomie, co znalazło odzwierciedlenie w uzyskanych wynikach Ankiety Oceny Zajęć.

Po dokonaniu analizy wyników Ankiety podjęte zostaną następujące działania:

1. Przekazanie informacji o wynikach analizy pracownikom Wydziału Biologii i Biotechnologii za pośrednictwem członków Kolegium Dziekańskiego oraz opublikowanie dokumentu na stronie internetowej Wydziału (zakładka Jakość kształcenia).
2. Omówienie wyników na posiedzeniu Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz posiedzeniu Kolegium Dziekańskiego.
3. Przekazanie wyników analizy studentom podczas spotkań oraz za pośrednictwem przedstawicieli Samorządu Studentów w Kolegium Dziekańskim.
4. Przeprowadzenie rozmów wspierających z trzema pracownikami, których zajęcia zostały ocenione nisko, szczególnie w relacji do ocen uzyskanych przez pozostałych nauczycieli akademickich. Konieczność przeprowadzenia rozmów oraz hospitacji zajęć wynika nie tylko z ocen, ale również z rzeczowych uzasadnień zawartych w komentarzach.
5. Mobilizacja studentów (opiekunowie lat, nauczyciele akademicy, Samorząd Studentów) do zwiększenia frekwencji podczas kolejnych badań ankietowych.

Dziekan

Dr hab. Joanna Czarnecka, prof. UMCS